

Den Tro, som giver Mod til
at styre Roret i Storm,

anbefalet

i

en Prædiken

til Høimesse i Domkirken 4de Søndag efter
hellig tre Konger, den 28de Januar 1810,

ved

J. N. Brun.

Sælges for 12 S. Exemplaret til Klader for den
første Sattige, som udgaar helbredet fra Ber-
gens Sygehuus.

Bergen, 1810.

Trykt hos K: Dahls Enke.

Bøn for Prædiken.

Gud! du signer og belønner hver, som fremmer Brødres Vel; Hør! o! hør da vore Bønner for vor gode Konges Vel! Styrk ham ved din Visdoms Haand! Leed ham ved din Fadere haand! Lad ham længe Kronen bære Os til Gavn og dig til Ære! Amen.

Derfor, JMænd! værer vel til Mode; thi jeg troer paa Gud, at det skal gaae just saaledes som mig er sagt. Saa talede den guddommelige Aabenbarings uforsærdede Herold Apostelen Paulus midt i Livsfare til forrøvelsfærdige Mænd i et sunksfærdigt Skib paa det Adriatiske Hav. Giern. 27de Cap. 25 V. Vel den Mand, der har Mod, naar Alting vil

vil synke! Vel den Mand, der troer paa Gud! han er Mand, naar ellers ogsaa Moder skulde synke tillige. Biskop er ogsaa Mandemod, større eller mindre, Naturens Gave. Saaledes vil Qvinder gjerne deraf mindre end Mand. Siden blev der vel ogsaa Virkning af Nationalaand, naar nogen voxte op blandt et Folk, der foragtede den Feige. Endelig blev det og skundom en Frembringelse af Kunst, Bane og Færdighed. Saaledes frygter en Landmand Derden der, hvor den Sovante ikke seer ringeste Fare. Men med alt dette, kan det komme saa langt, at ingen har Mod, uden den, som troer paa Gud; han staaer som Klippen. De, som forlade sig paa Herren, siger David, de skulle være som Zions Bjerg. Dog — Mod til at døe — o! det er det mindste; men Mod til at lide med Standhaftighed, Mod til at haabe Frelse, naar Undergang truer, det er det største. Men dette har kun den; eller kun den har det fortrinlig fremfor alle, som troer paa Gud. Paa Gud troede min Apostel, og Mod havde han, ikke allene nok for sig selv; men ogsaa hvoraf at dele til 275 forfagte Medfarende.

Dog — disse kunde umulig høre ham alle midt imellem Skibets Rnagen og Bragen, Siorrens Hølen og Bølgaernes Bruslen. Hans Tale var kun til den Skibsfører og hans Sørmand, til den romerske Kriashovedsmand Julius og til Aristarkus den Macedonier; alle Mænd, af hvilke man kunde ventet mere Mod end af Stakkels Paulus, ukyndig som han var i Sommandskab, af Herkomst Jøde, et længe underkuet Folk, opdragen til Videnskaber, som vel lære at snakke om Mod; men holden give Mod, naar det som mest rønner. O saa forres han nu med flere som Fange til Rom. Og Fædeds Savn knækker Mod hos den mest B-hjerte; og denne Mand taler her til sagkyndige Somænd, til Romeren, en af Davidens Verdens Beherskere, til Aristarch fra Macedonien, som for dunt undervang det hele øvrige stridbare Grækenland. Til alle disse, som havde opaltet alle Redningshaab, sagde denne uberødelige Paulus: I Mænd! værere vel til Mode; thi jeg troer paa Gud! Livsalige Tro! du holder det syndende Menneske Hagen over Bander, naar hans blprunge Skjæbne ellers skulde styrte ham

brat

brat ned i bundløs Afgrund. Ja! naar al
 Mennekkeløghed, al Erfaringsvisdom har for-
 søgt alle oprænkkelige Rei min smidler omsonst,
 da er intet den tænkende Mand værdigt at troe
 uden guddommelig Aabenbaring. Vel var Pau-
 lus agtet blandt disse Medfarende, som den mest
 Boglærde, og kjendt allerede som klog Raadgæ-
 ver; man angrede nu, at man, tværtimod hans
 Raad, forlod Creta i Octobers stormende Maa-
 ned. Ventelig havde han og ført i sit Skjold
 dette ubestrikelige Noget, som paabyder og beha-
 ger tillige, ellers havde vel ikke Romeren Julius
 bevist ham i Land saa mange udmærkede Fore-
 kommelser. Men om Paulus, som saadan, nu
 havde sagt: Værer vel til Mode! I skulle sande
 mine Død: ingen af os skal omkomme. Dette
 skulde neppe trostes Noget. Man skulde ikke
 sæstet Tro dertil, saa oien synlig var nu den visse
 Undergang endog for den skjæfste og mest op-
 lyste. Men han beraaber sig paa høiere Mon-
 diahed: I Mænd! siger han, værer vel til
 Mode; thi jeg troer paa Gud, at det skal
 gaae just saaledes som mig er sagt. Og
 hvad der var ham sagt, læse vi i næst foregaa-
ende

ende Vers: I denne Nat stod Herrens En-
 gel for mig; Engelen fra den Gud, hvis
 jeg er og hvilken jeg tjener, og sagde:
 frygt ikke, Paulus! det bør dig at fremstil-
 les for Keiseren, og see! Gud har skjænket
 dig alle dem, som seile med dig. Selv disse
 Ord bevise, at Paulus havde frygtet saavel som
 de andre; at Paulus ligesaa lidt som nogen
 anden saae Land, eller Havn, eller Rednings
 rimelige Mulighed. Men Paulus havde hørt
 Ord fra Gud, troede paa dette Ord, fik Mod
 og gav Mod, sigende: I Mænd! værer vel
 til Mode; thi jeg troer paa Gud! Og
 strap fik Mændene Mod, og dette Mod bidrog
 ikke lidt til deres Redning; uden dette Mod va-
 re de alle gangne til Grunde. Det var Mangel
 af saadant Mod Jesus bebreidede sine Medsa-
 rende i Teyren: Hvi ere I saa frygtagtige?
 Det er Mangel af Tro paa Gud, han bebreider
 dem som Grunden til deres Frygt: O, I lidet
 Troende! Men Jesus her, jeg tilstaaer det,
 var Exempel, uden Exempel; han kunde, hvad
 ikke Paulus, hvad ingen Dødelig. Men Dette
 vidste de Frygtagtige i Teyren, derpaa burde de
 bygget

bygget deres Tro, og ved denne Tro været vel til Mode. Hvor ofte havde de seet hans aarvaagne Menneſkelærighed? Hvor ofte, at ubodelig Nød kom ham nær, og han mødte ſtrax med almægtig Frelſe? Ja! netop dette, at de nu og her fandt ham sovende, burde beroliget dem deſto mere. Vel vare her, blandt de Nødraabende, ſøevandte Mænd, Peder, i det mindſte, Jacob og Hans, ſom kjendte Veneziæets Sø, Stormens og Bølgerneſ Magt, og hvad et Daidens Skib omtrent kunde taale. Diſſe maatte vel ſee, at her var virkelig Fare, da det ikke var blot Storm; thi Marcus ſiger os, at det var en Zvirvelvind, mod hvilken intet Skib lyſtrede Noret. Overalt ſynes Undergang ikke langt borte, naar Skib, uden Dæk, ſom dette fyldtes af Bølgerne. Ingen Jeſus om Borde, ſaa havde, iſær befarne Somænd, været alt for meget Daarer, om de ikke havde frygtet. Men nu Jeſus hos dem, med dem; Jeſus kjendt af dem; Jeſus rolig sovende midt imellem Elementernes forviblene Kamp; nu var det Daarſkab at frygte. Jeg tør nævne, hvad jeg ſelv har erfaret, da jeg forſte Gang paa

Hav

Hav saae Nordenvindens Magt til at ptole
 Surer, som Afgrunde og optaarne Bølger som
 vore Bjerge heromkring, havde jeg ikke vidst
 om der ikke maaskee var Fare. Men jeg saae
 blid Rolighed i den Skibforendes Ansigt, og
 min grundede Tillid til hans Erfaring, Indsigt
 og Kunst gjorde, at jeg frygtede ikke mere da og
 der, end nu her paa denne velbestede Talestol.
 Saa burde, saa kunde Disciplene været vel til
 Mode jo mere de saae Jesum rolig, skjonde Doo-
 dens Huler aabnedes for at opsluge dem.
 Dog — intet af alt dette er anvendelig paa os.
 Vi vente ikke Mirakel, vi have ikke hellig Al-
 magt nærværende til Frelse. Vi saae ikke, som
 Paulus, ny Aabenbarelse, hvorpaa at bygge
 vor Tro; hvormed at styrke vor Mod. Dog
 har Gud ogsaa aabenbaret sig for os i sit Ord;
 ogsaa vor Tro paa denne Gud, paa dette Ord,
 skal gjøre os vel til Mode, naar intet andet kan.
 Denne Sandhed ønsker jeg at udvikle og ind-
 skjærpe, og til den Ende kun benytte Tilbragelse
 ferne i min Indgang og min Text, som Villed-
 der, og til Hovedmaterie betragte:

Den Tro, som giver Mod til
 at

 2

at styre Koret i Storm.

- 1) Stormens Virkning paa Koret.
- 2) Moders paa Stormen.
- 3) Troens paa Moder.

1) Vilde vi betragte Stormens Virkning paa Koret. Eller: hvor vanskelige at styre Koreri Storm. Jeg har foriaetledning af Dagens Text og vor Yndlings Virksomhed her maaler den ustadige Søfart, medens de skjønneste Skibe endnu vrimlede paa vor Rede. Maleriet staaer for hvem der vil til Skue i sin Bog. Men det var ubetænksomt nu at opforde mine Tilhørere til dens fornyede Beskuelse. Det var ubarmhertigt at fremtage og vise den omme dnyt saarede Moder lignende Portraiter af hendes deilige Børn, naar disse vare nylig døde eller bortrøvede. Og nu ligner vort Bergen den Rachel, om hvilken skrevet staaer: Sun græder over sine Børn og vil ikke lade sig trøste: thi de ere ikke mere. Jerem. 31. Et heller skal jeg tale om noget virkelige Kor; denne lille Skuff, hvis mindste Bevægelse Skibets trodsige Kiempeleer saa villig adlyder — skønde Opfindelse gjor Mennesket Vre — thi hvo kender

der det ikke? Ikke heller om at styre Kor, skønde
 saa meget kostbart da, saa mange Menneskers
 Liv er betroet i den ene Styrendes Haand; thi
 jeg skulde da kun tale til saa mange, der forsto
 de Kunsten alle bedre end jeg. Og endelig er
 heller ikke min Tale i bogstavelig Forstand om
 Storm, denne ubetingelige Naturkraft, som
 trodser al menneskelig Kunst og Erfarenhed.
 Somænd saaden oftere end jeg og skrækkeligere
 end jeg nogensinde. Men Livet er en Søfart,
 Verden et Hav, hvor vi alle krydse endnu, og
 alle ønske vi os dog beholden Rejse; alle ville vi
 dog til den samme Havn; og overvældende
 Gjenvordighed er den Storm, der nu fylder
 mange et Skib med Bølger, og afvinger mans-
 gen Bængstet dette Rodraab: Herre! hjælp
 os! vi forgaae. Til disse mine Medfarende er
 jeg idag opstegen for at sige: Mænd! værre
 vel til Mode! Maatte jeg talende virke paa
 dem, som høre mig, hvad Paulus paa sine
 Medfarende, da skulde jeg have bidraet mie til
 at hertiggjøre denne for Tvillingeiget saa vigtige
 Dag. Det stormer, Andægtige! Hvo sofer
 det ikke? Endnu stormer det. Et Østenveie
 synes

synes at aande os uvenstabelig i Møde. Vor
Høistbestyrende nøddes derimod at opfordre
Mands Kræfte. Vor Olids Kjempestægt har
de endnu ægte Sonner. Den, som fik dem
at bestyre, maatte blive navukundig ved dem.
Der er forbie. Vi beholdre de bedste Klenodier,
Mennesket eier i det timelige — Vren og Selvs
stændighed. Uveiret har lagt sig. Paa denne
Kant er alt roligt, og vi have allerede derfor, iføl
ge et vakker Kongebud, tilbørligen lovsjun
get Gud, den almægtige Fredens Gi
ver. Men — det stormer endnu: fra Be
sterhav indkastes paa vore Kyster opslugende
Bølger. Dog — Gud Vren! — vorr Stifte
saae endnu hidindtil ikke de egentlige Krigens
Nædster, ingen Storm, kun et hastigt forbifa
rende Bindsod. En Fiende nærmede sig vor
By; han blev djærvelig berrvliift af vore velan
førte raske Somænd, og da saae vi netop Men
neskeblod vinde for fiendtlige Kugler. Almin
delig Hungers Nød bør vi endnu ikke nævne,
skiondt Brodkurven allerede hænger høit nok, og
mange Kinder begynde at blegne af Mangel paa
dagligt Brod. Naar vi derfor kalde vor nær
værende

værende Trængsel Storm, bør vi tilstaae, at Signelsen halter. Den sande Storm, naar den er paa lands og imod os, gjør enhver Besyrelse unyttig. Da binder Sømanden Roret fast, giver sig Stormen i Bold paa Naade og Unaade, og, er det Nat, veed han ikke hvad Dødelik han skal knuses medlem Skjær og Brændinger. Da kan den Kjælleste ikke bidrage mere til sit Livs Frelse, end Barnet i Buggen, naar Huset staaer i Lue. Saa langt er det endnu, lovet være Gud! ikke kommen med os; men dog stormer det nok, for at gjøre det høist besøerligt at styre Ror. Jeg skal kun nævne en Plaae: Daglig voxende Armod, altid en Folge af Krig, hvor ikke den Krigførende er overløgen nok til at mønte sin Hær af Fiendens Brod, og besolde sine Soldater af erobrede Krigskasser; men hos os nu, hvor stormer ikke Næringsførsen til mange et fremt og rebeligt Hjerte? Bestandsklidder udsømmes, brodvindende Næringsveie spærres, Venæes Bærd taber sig, og alle nødvendige Tinges Dyrhed voxer. Fra mangen Barm opstiger allerede mod Himlen dette tunge Suk: Herre! hjælp os!

vi forgyaæ. Jeg taler ikke om Beeleren, som har Dyrøhed nok til at melde sig all'vegne. I Fred eller Krig lider han altid mindre end Manden af Trefoldelse, der frygter Betlestaven mere end Døden; der gruer for Ufflag hos den Konge, som kjender hans Rødelighed, mere end for et Dolkestik. Jeg taler ikke heller til enhver enkelt Saadan, som kun har sit eget Liv, hvorfor at sørge; men til den, eller dem, som styre et større eller mindre Ror, som have Indflydelse paa Flere; paa hvis Bestyrelse beroede mange Fleres Forhold og Skiæbne; alt var det kun Familiefaderen: Hans Huusec det Skib han skal styre; hans uforsørgede Smaa, hans elskende Hustrue, uvidende for det meste om hans synkende Fonds. — See! der ere saa mange Dine, som alle vogte paa ham; opdage de Modløshed i hans mørke Ansigt, saa gaae de tilgrunde, sandelig medens han vaager og tænker, medens han anstrænger sig for at bortstyre en Søstørning. Men moderen Anden og Større, da føler han nok Rorer skælvende i den svage Faderhaand, og hvor besværligt at styre i saadan Storm. Hvor meget mere da de,

egenlige

egenelige Magthavere, som have at byde
 over flere, over mange Familier, o! de faae
 forst ret at vide, hvad det er at styre Roret i
 Storm Uden Storm endog er deres Stils-
 ling den sibrigste i Staten. Bonden er sin e-
 gen Herre; den Handlende er Friemand; Kunst-
 ner og Haandværker adspørge, næst Gud, kun
 sine Hænder om Brød. Embedsmanden er
 Træl, allerhelst om han har Samvittighed,
 om han ikke kan tillade sig at sove ved Roret, om
 han føler hver Nød, hver Uret, som begeener
 hans Underordnede. Men i Storm er det dog
 værre end ellers. Jeg skal aldrig nægte, at
 blandt alle Embeder i Krigens Tid er intet sibs-
 rigere end Hærførerens. Jeg har engang vo-
 ver i mine Landsmænds Stavn at sige til en Saa-
 dan, og den Samme var bekjendt som en Mand,
 sin Stilling fuldkommen væpen og værdig:
 Men Du, som og i Spidsen gaaer for kjæk-
 ke Solk, Betænk: en Respons du faaer;
 Men hvis du ei med Visdom slaaer, Du
 Gud og Land til Ansvar staaer for kjække
 Solk: Hver Sjel blandt dem er dyrebar
 Og Slagnes Suk i Zimlen har sin Toll.

Dog noget lignende kan Enhver sige; noget lig-
 nende sige saa Mange, helst naar det gaaer runge,
 naar noget brister, da fordre Underordnede af
 Foresatte alt, da er Mængden findrig til at paa-
 digte dem Feil og udose over dem deres Harme
 for alt hvad der libes. Men de skulde vide hvad
 det er at styre Roret i Storm. Bestod endogsaa
 saa Stormen kun i vopende Armod, i Mangel
 af det mægtige Vengevæsen, som standser alle
 Tings Gang; som truer at nedbryde alle Stifs-
 teller og Indretninger, for hvis Dyrkeholdelse
 vi ere pligtige at vaage. Ind over os strømmer
 al Nød og Trang; os bestorme alle Beklager,
 grundede og ugrundede, og man gjør dog viffe-
 lig den omslende Embedsmand Uret, naar
 man spørger ham, som Marius fortæller, at
 nogle af Disciplene spurgte Jesus, da han sov
 i Skibet: Skjætter du intet om at vi for-
 gaae? Er Embedsmand reiskaffen, saa blø-
 der hans Hjerte, fordi han ikke kan hvad han
 vil; fordi det ham betroede Skib ikke adlyder
 hans stærke Haand. Det er ikke Gjenstridig-
 hed jeg mener; men Mangel af Formue er det
 Døde Vand, som fortrykker Roret.

Man
 sige

styre med nok saa trofast Haand, det gaaer
 ikke, eller Armod er den tumste Understom.
 Man styrer ret, man kjender Land; men dog
 kommer man hvoehen man ikke vil. Eller
 Lasten har kastet sig ved Gostyrning;
 Formue har samlet sig for tungt til den eene Si-
 de, medens et ulige større Rum er gandske tomt.
 Da vil Skibet kante; da kan man ikke paa
 een Gang styre Ror og jævne Lasten. Vi have ikke
 og bør ikke have Magt at befale den, som har
 fuldt op: tag af din Gylde og læg hvor
 der faares. Det skulde og være Indtægt i
 den hellige Eiendoms Ror; kun den ene Høstby-
 dende bør kunde det, og kun i yderste Nød.
 Vi andre bruge vel alle tilladelige Kunster; vi
 udtømme hver sin Overtalelses Gave. Vi samle
 smaa Summer, anvende dem, begynde atter
 forfra, og fristes omstider til at blive kjede af disse
 Forsøg, og den Formuende til at kjedes af os.
 Skjelden, desværre! var Embedsmand veder-
 hæftig nok for at kunne tale med eget Exempel.
 Ellers vovede vi vel ofte et Maarsprog, som
 skjelden skulde forfeite sin Virkning. Men nu
 vicker den samme Storm baade paa Roret og os,
som

som fyre. De fleste Magthavere, som inter
 sælge, hvis Indtægt er knap den sædvanliges
 men hvis Udgifte er mere end dobbelt, maa takke
 Gud, naar vi ikke selv synke dybt nok til at
 boie Kættens Stier, for at begunstige mægtig
 Tilgodehaver. Man lægge nu hertil, at vi ere
 Mennesker og kunne feile, og at Aands Kraft
 slappes omsider ved Anstrængelse, naar Storm
 varer længe. Saa skal man tilstaae, at endog
 Nutidens Storm virker med Bølge paa Koret,
 og at det gjælder: 2) Mands Mod at virke
 paa Stormen. Det er Erfarings Sandhed,
 at Mod hos Mennesket er mere end Kraft. Dog
 taler jeg ikke her om egentlig Tapperhed i Krig.
 At stride mod Guds Storm, er ikke at være
 tapper, men rasende. Mod Himmelens Kræf-
 ter, naar de røres, har Mennesket ingen Kraft.
 Men Gienber ere Mennesker. Tapperhed er mere
 end overlægent Antal, og Mands Mod beviste
 sig tit stærkere end Baabens Kraft, stærkere
 end Mands Kraft. Men derom at sige mere er
 Tidsspild. Jeg taler jo til Nordmænd, fød-
 del med dette Fortrin, paa hvilke dette Mod var
 nedarvet fra Hedenold; hos hvilke det er Grund-

frøning indtil denne Dag: Den største
 Skjændsel for Mand i det borgerlige
 Liv er Feighed mod Fienden i Kamp.
 Og hvad kunne nu ogsaa vi i vor nærværende
 Sulling med dette Slags Mod? Armod er
 en bevæbnet Mand; men mod hvilken hver Gat-
 tia er værseløs. Nei! Pauli Tale er for os;
 Værer vel til Mode! See! der er Ordet.
 Og at Paulus selv da kunde være det, maatte
 allerede forekomme hans Medfarende som es-
 Bunder. Hadde han falder paa sine Knæ,
 oploftet Hænder og Dine mod Himmelen og
 raabt med ængstelig Røst: Herre! hjælp os!
 vi forgaae; det var, hvad man kunde ventes
 af ham. Men naar han nu taler, som stod han
 selv paa fast Land: I Mænd! værer vel til
 Mode! det er: taber ikke eders Gatning! ud-
 holder med Standhaftighed det Onde, som sy-
 nes overvældende! haaber den Frelse, som I
 endnu ikke see! Saa er jeg vis paa, at de i
 hans opklarede Afsyn allerede skimtede Frelsens
 Haab. Hans faste bestemte og ikke skjælvende
 Stemme forekom dem uden Tvivl som en Pro-
 phetie om Redning, der ikke maatte være lange
 borte

Overalt hvad de tænkte eller ikke, nye Mod fik de til at gjøre strax hvad nu gjøres kunde. Man læse Tildragelsen og mærke sig især disse 2 Fortrægender: Skibsbaaden var allerede udsat under Foregivende, i Tilfælde man nærmede sig Land, ved Hjælp af den, at udkaste Ankere bagfra, for at tørne. Men Paulus begreb det fortrivlede Sofsøls hemmelige Besturning, selv i Baaden at flye fra Skibet. Paulus meddeler Krigsoversten sit Lys og sit Mod; denne bød, og strax kappede Soldaten Linerne og lod Baaden drive. Denne raske Handling sagde her uden Ord: "Nu enten fresses alle, eller alle dø." Derneft havde det hele Mandskab i samfulde 14 Dage ikke nydt et ordentligt Maaltid. Bevis nok, at de alle hvert Dieblif kun ventede Døden. De havde nok ellers affordret deres Foresatte, hvad disse skyldte dem, hvad de selv trængte til. Men hør Mod og Virkning af Mod; da sagde Paulus: Jeg formaner eder at holde Maaltid; thi det er til eders Redning; thi der skal ikke falde et Haar af nogens Hoved iblandt eder; men da han dette havde sagt og taget selv Brød, takkede han Gud og

brød det for alles Vine og begynde at æde; men de bleve alle vel til Mode og fik ogsaa Mad. O! stolte hovsallige Mod! du mddeler dig selv fra een til mange, som en elektrisk Jib; du bringer vel ingen Storm til at tie; du skaber vel ikke Haablik strap, som Jesu 'guddommelige Magtsprog paa Genezarets So; men du sætter alle i Virksomhed, som endnu virke kan. Du giver den Trætte ny Kraft, som havde han udhvilet ganske; du besidder til indbyrdes Bistand til at bære Byrden med hverandre og saaledes at opfylde Christi Lov. Men er Mod nedslaget, siger Salomon, hvo kan da bære? Mod tillader ingen at være uvirksom. Men hvad skulle nu vi, hvad kunne vi gjøre? Besvare dette stykkevis, var alle for vidtlofrige. Kun i Almindelighed dette: Hverdags Pligt bør ikke være nok for nogen. Det, som Loven endnu kan afsvinge endog den Modvillige, er nu for lidet. Kun enhver vel til Mode, saa finder han altid noget at modsætte Stormen. Vort derfor med denne modløse Tanke, endog i Fartige. Det er Daarskab at haabe; det nytter ikke

ikke mere at begynde paa nogen Ting.
O nei! saa synke I strax alle; saa maa den,
som staaer ved Roret, sige med Moses: Jeg
kan ikke bære eder allene. Værer vel til
Mode! sagde Paulus; hvi ere I saa frygt-
agtige? sagde Jesus; og det er godt, sagde
Jeremias, at haabe og være stille til Her-
rens Srelse. Enhver arbeide af yderste Kraft,
hørde sig til at være noiet med Lidet! medens
det stormer, og vente Redning fra den ene mag-
tige alleNaaders Gud og alle Barmhertigheders
Fader! Bort med denne modløse Tænke, I
Rige! som ere gode: Vi give, vi udbor-
ge, vi bie saa længe med Krav indtil
og saa vore Beholdninger ere udtom-
mede. Nei, I Mænd! værer vel til Mode!
beregner ikke Elendigheders snart svindende Dag
til en Ewigbed! Tænker i det hoieste: det er
foldt og stormende Foraarsveir og misligt at saae;
men Sommeren kommer dog vel, og Hosten
maa dog vel give nogle Gold. Saa skrev min
frimodige Apostel til de Galater 6te: Naar vi
gjøre godt, da lader os ikke blive trætte;
thi vi skulle og høste i sin Tid, om vi ikke
forsage.

forsage. J, som styre noget Kæ! bde med
 denne modløse Tante: det nyttet ikke at
 styre; Skib og Ladning maae drive
 for Vind og Veir. Nei! slipper ikke Kæ-
 ret! holder fastere jo mere det stormer! glæder eder
 for hvert et Skæ, for hver en Brænding, Jha-
 ve styret for over! Ingen Storm er stedse varende.
 Haablik kommer engang, det maa komme.
 Tænker ogsaa J den Seier mulig, som Herren
 forjættede Paulus ved sin Engel: See! Gud
 haver skjænket dig alle dem, som seile med
 dig! Dog lader os ikke prale. Mod kan og
 saa slides og svækkes og omsider tabe sig gandske.
 Tid og Luft tærer endog paa Marmoret. Der
 er Kraft fornødent til at virke paa Modet.
 Men denne Kraft kalder jeg 3) Tro paa Gud.
 Denne Kraft havde ikke Disciplene i Teyren,
 derfra deres Frygt. Denne Kraft havde Pau-
 lus paa Skibet, derfra hans Mod; derfra det
 Mod, Formændene paa Skibet fik. Ogsaa de
 troede paa Gud, paa den guddommelige Aa-
 benbaring; de troede, at den Paulus, som
 berpaa beraabte sig, hverken var Sværmer eller
 Bedrager. Jeg saae og horte ingen Engel.

Jeg fik iagen anden overordentlig Aabenbaring end den, vi alle have: den hellige Skrift; men den troer jeg; thi ere det ogsaa mine Ord idag: **I Mænd! værre vel Mode;** thi jeg troer paa Gud. Men paa denne min Tro kan ineen bygge sin egen. Ingens Mod kan deraf faae fornyet Kraft, uden han selv troer paa det samme Ord som jeg, og at det saaledes skal gaae ham her og hifset, som der er sagt. Men som den, der soler denne Troes Kraft til at styrke mit eget Mod i Gjenordighedens Storm, anbefaler jeg den til alle, især til dem, som styre noget Nor. Jeg er ved Enden af min Tale, kan altsaa ikke begynde paa at beskrive den saliggjørende Tro. Kun et Par Ord om dens fortrinlige Kraft paa synkefærdigt Mod. Jeg foragter der elendige modløse Ord: Skjæbne-Tro. Det er Tyrernes, et Folk ligesaa tappert som noget andet. Men farer den Tanke igjennem Hærførernes Hoved: det er Skjæbnens Lov, vi tabe dette Slag, saa troer han, ingen Anstrængelse, ingen Pligters Opfyldelse nytter mod Skjæbnen, og saa flyr han af Livets Kraft. Derfor, Altid nogenlunde lige, seire som oftest Christne over dem.

dem. Ogsaa dette Modeord: Tro paa Mænd
 væstene, er et løst Ord altid; men helst i Krigs-
 gens Tid. Vel styrker det mit Mod at have
 grunden Tillid til en og anden, som byder over
 mig; men at troe paa ham, er Overtro. Jeg
 troer ikke paa noget Menneske, og om jeg det
 gjorde, saa er jo ogsaa Fienden Menneske. Det
 Kulde tilintetgjøre at min Smule Mod, om jeg nu
 for Exempel troede: blandt de Fiender, som nu be-
 krige os, ere Mænd, hvis Politik aldrig kan feile;
 som aldrig tillade deres Hjælpekilder at udtøm-
 mes; som ere standhaftige nok til aldrig at
 kunne rokkes af nogen modsat Magt. Nei!
 men jeg troer paa Gud, derfor er jeg vel til Mo-
 de. Saa tænker en troende Christen endog mit
 i Storm: "Jeg er usuldkommen, skrøbelig, og
 "kan ikke svare den evige Retfærdheet til Tusinde,
 "Men jeg troer paa Gud, som gav sin Son;
 "paa Guds enbaarne Son, som gav sig selv,
 "som døde for mine Synder og opstod til min
 "Retfærdiggjørelse. Jeg troer altsaa, at jeg
 "staaer hos Gud i Naade; at jeg hører til den
 "Børneskole, som han aldrig forlader; at han
 "er med mig, hos mig, over mig; at hans

Bare

”Varetaget endnu er almægtig; at hans Faders
”forsyn, uden Mirakel, endnu kan frelse af al
”Nød, og skal visselig frelse mig ogsaa af denne,
”om hans Biddom seer det rjentlige til min Fred;
”til det Heles Bedste. Jeg troer, at denne Tro
”er død, dersom den ikke ogsaa gjør mig saare
”flintig til gode Gjæringer. Den binder mig
”fastere til hver Pligt i Livet, om og Daandet
”skundom skulde gnave min Haand. Den aab-
”ner mit Hjerter for Broders Nød. Jeg læser i
”Ordet om Guds Naade i Christo og siger til mig
”selv og mine Medfarende: I Elskelige! haver
”Gud saa elsket os, da lader os elske hver-
”andre! Jeg troer paa Gud, derfor maa jeg
”være ubrodelig troe mod retmæssig Dyrighed;
”ubetinget Lydighed maa jeg vise mod borgerlige
”Love; thi min Gud vil det; saa staaer det fre-
”vet: Værer al menneskelig Orden underda-
”nig for Herrens Skyld. Hører jeg selv til
”denne Orden; var mig et lille Skib berøet at
”flyge, min Tro lærer mig at ansee mine Med-
”farende ikke som underordnede Slaver; men
”som Brødre, mig berøede til Omsorg, til
”Ansvar, og det var mit kjæreste Ønske: At

"Gud vilde skænke mig alle mine Medfarende,
 "at jeg maatte see dem frelste alle for at kunne,
 "paa hin Dag fremstille mig med mit hele
 "Mandskab og sige: Herre! her er jeg og de
 "Børn, som du haver givet mig." Og
 endelig — det at døe — hvad er det for den,
 som troer paa Gud? Ikke at gaae til Grunde;
 men kun fra Storm og Volger at løbe ind i for-
 sønster Havn. Saa taler en troende Christen
 vel til Mode: Lever jeg, saa lever jeg i Her-
 ren, døer jeg, saa døer jeg i Herren, og
 hvad enten jeg lever eller døer, hører jeg
 Herren til. Livsalige Tro paa Gud! du den
 menneskelige Aands høieste Kraft! du Raader
 virkning fra Aanders Aand! stig ned fra det
 Høie! stig ned at hushvæle alle dem, som lide paa
 Børbens oprørte Hav! stig ned især at styrke
 deres Mod, som styre noget Nor; men først og
 fremst gjør den dyrebare Mand vel til Mode,
 som ene styrer vor hele rystede Stats vigtige
 Nor! Denne var det bedste, vi paa denne
 Dag kunde ønske vor allernaadigste arve
 Herre og Konge, Kong Frederik den
 Sjette, da allerhøist Samme just idag sol-
der

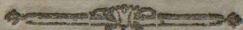
Der sin velsignede Alders 42de Aar. Denne vor første Mand i begge Rigerne var fød og moden til at tage Roret af døende Faders Haand. Han tog det; men i Storm, og maatte strax i egen krasifulde Haand føle det tungt og skælvende ved Sofstyrningens Bølge. Stod jeg for hans Maiestæts Ansigt idag, jeg vidste ikke at byde ham bedre end dette: Tro paa Gud og vær vel til Mode! Men fraværende har jeg ikke vidst bedre at opfylde hans Maiestæts allernaadigste Blikke end ved at ægge til Mod hans troe Mænd, som høre mig, og at anbefale min Tro paa Gud, at den ogsaa maatte blive deres til at styrke Modet i mørke Tider. At anbefale Fødelandets Kjærlighed og Trofskab mod Konge — det agtede jeg overflødig her til Lands. Det var nu engang ægte Nordmænds Aand; vi tænke rettelig derom som den aldrig Syge urettelig tænker om sin Helbred: Det er saa, det skal saa være. Men Gjenordighedens vedværende Storm trætter den Stærke; men Mod kan erstatte Mangel af Kraft; men Tro paa Gud Mangel af Mod; og jeg er vis paa, dette var, hvad min Konge helst vilde;

thi alt hvad vi horte og erfarede fra denne vore
 Krigers overste Bestyrer, siden han selv tog No-
 ret, aandede Mod og Standhaftighed. Men
 vidste vi hvor hans Faderhjerter har blødet i
 denne Stormens Tid, fordi han ikke kunde
 hvad han helst vilde, især fordi hans brodfulde
 Haand ikke kunde række over Afgrunden hen til
 hans elskede Børns nodtørstige Strandbred.
 Hvor skulde da vor Land idag brænde i denne
 Von: Gud velsigne Kongen! Dog — hvad
 vi vide, er nok: han sendte Klæder og Gode til
 vore Krigere, men som blev Fiendens Bytte;
 han beførgede Creditiv for vore Handlende til
 at hente Brød fra Ruffernes mægtige Rige;
 han kostede det uhyre Summe at forsikre vore
 Skibe, uden hvilken Sikkerhed neppe nogen
 Kjøbmand vilde vove et eneste; han har givet
 og laant til Trængende blandt vor Almue paa
 Landet; hans Land har virket paa hans nær-
 neste Børn, saa at vore danske Brodre frivillig
 haen have skænket Nordmand betragtelige
 Summe. Ja! hvad kunde, hvad vidste han
 at gøre til vor fjære Norges Forsvar og Under-
 støttelse, som han ikke har gjort? Og var da
 den

den Landets Son saadan Landets Fader værdig,
 som ikke idag sagde af Hjerrets Gylde: Gud
 velsigne Kongen! Man lægge herill den
 Banskelighed, den politiske Hvirvelvind, som
 vi ikke have Forstand paa, hvorom vi kun løse-
 lig gjætte vor Monarks Forhold med eller mod
 ulige større krigførende Magter; saa begribe
 vi dog, at det gjælder for den, som styrer Ro-
 ret, at holde Kurs, helst naar høist Samme
 har arvet af uforglemmelige Forfædre den
 Grundfæining: at altid bevare, Koste
 hvad Koste vil, ubrødelig Trostak
 mod Bundsforvante. Og saa sole vi
 varmt vor sønlige Blygt at bede: Gud bevare
 Kongen og give ham de bedste Raad!
 O! hvo der nu var den Engel, der kunde glæde
 Hans Maieskæt paa denne hans Fødselsdag,
 med denne Tillsagn om hver Sjæl i hans Riger
 og Lande: Herren haver skænket dig alle
 dine Medfarende. Men kunne vi ikke spaae,
 eet kunne og det ville vi, tilbede Kongernes
 Konge, som holder det Almagts Ror i sin Kraf-
 tes Haand, hvorefter alle Riger i Verden, hvor-
 efter alle Verdener breie sig, som endnu for
sige

fige et Ord til Stormen og Havet, og de maa
 adlyde; ham ville vi tilbede: Styrt den, du
 gav Rorer at styre for os, med din Kraft!
 opliv hans Mod! befæst hans Tro paa dig og
 læg Aar til hans Dage! lad ham staae som i
 Klippens Rife indtil Ulykken er gaaen over.
 Fredens Engle leire sig rinde omkring vor allers
 naadigste Dronning hendes Maiesøster Ma-
 ria Sophia Frederika. Hun troer paa
 Gud og ærer hans Ord. O! maatte det blive
 hoist Sammes Lod, hvad der blev sagt til en
 anden Maria, som havde guddommelig Tilfagn
 om en Son: Salig er hun, som troede;
 thi det skal opfyldes, hvad hende er sagt
 af Herren. Luc. 1. Hendes kongelige Hoihed
 Prindsesse Caroline og Prindsesse Vilhel-
 mine Maria blomstre som din høire Haands
 Mantesser! De kongelige Prindsler og Prinds-
 sesser og! det hele kongelige Arvehuus være vel-
 signet og staae urokkeligt mod alle Storme!
 Altbeskyrende Gud! vaag op i din Kraft til at
 erue den Storm, som truer os, til at roligt
 gjøre de Volger, som hidtil opstuede vore
 Elske! O! du, som nylig gav os en Fore-
 smag

smag af Fred, Kjenk os den skare gandske,
at dens Dliestrom maatte helbrede alle Ri-
gernes Saar! Lad der igjen komme Vand
i alle tørre Bække, Kraft i alle trætte Ar-
me; men for alle Ting, medens det endnu,
efter din urandsagelige Visdom, skal storme,
giv os alle at være vel til Mode, fordi vi
troe paa dig, saa skal enhver sige i sit Hjer-
te nok en Gang, hvad vi allerede for idag ha-
ve sunget: Naar Angestbolgen banker,
Jeg dog i Jesu Navn, Skal kaste Troens
Anker I Frelsens trygge Havn Den
Gud, som truede, saa Stormen selv sig
tabte; Den Gud, som Havblis skabte,
Skal frie hver Troende. Amen.

35000